# PÄÄTÖKSET

## NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2017/2350,

## annettu 9 päivänä elokuuta 2016,

## sakon määräämisestä Portugalille, koska se ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1173/2011 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto katsoi perussopimuksen 126 artiklan 8 kohdan nojalla 12 päivänä heinäkuuta 2016 antamassaan päätöksessä, että Portugali ei ollut toteuttanut tuloksellisia toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi perussopimuksen 126 artiklan 7 kohdan nojalla 21 päivänä kesäkuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen johdosta.

(2) Koska neuvosto on antanut 12 päivänä heinäkuuta 2016 päätöksen, jonka mukaan Portugali ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi, komission olisi suositeltava neuvostolle sakon määräämistä.

(3) Portugalille määrättävän sakon olisi periaatteessa oltava 0,2 prosenttia suhteessa sen edellisen vuoden BKT:hen, mutta määrää voidaan alentaa tai se voidaan peruuttaa poikkeuksellisen taloudellisen tilanteen vuoksi tai kyseisen jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä.

(4) Portugalin BKT oli 179,37 miljardia euroa vuonna 2015, ja tästä BKT:n määrästä 0,2 prosenttia on 358 738 200 euroa.

(5) Asetuksen (EU) N:o 1173/2011 2 artiklan 3 kohdan mukaan ”poikkeuksellinen taloudellinen tilanne” tarkoittaa tilannetta, jossa viitearvon ylittävää julkisen talouden alijäämää pidetään perussopimuksen 126 artiklan 2 kohdan a alakohdan toisen luetelmakohdan ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 ([2]) mukaisesti poikkeuksellisena. Viimeksi mainitun asetuksen mukaan tällainen viitearvon ylittävä alijäämä on poikkeuksellinen, jos se johtuu i) epätavallisesta tapahtumasta, johon kyseinen jäsenvaltio ei voi vaikuttaa ja jolla on merkittävää vaikutusta julkisyhteisöjen rahoitusasemaan, tai ii) vakavasta taloudellisesta taantumasta, toisin sanoen vuotuisen BKT:n määrän negatiivisesta kasvuvauhdista tai tuotannon supistumisesta pitkittyneen ajanjakson aikana vuotuisen BKT:n kasvun ollessa hyvin hidasta suhteessa sen kasvupotentiaaliin.

(6) Edellä mainittujen edellytysten soveltamista Portugaliin koskevan arvioinnin perusteella voidaan tehdä seuraavat päätelmät:

— Vaikka Portugalin BKT:n vuotuinen kasvu supistui odotettua nopeammin vuosina 2011 ja 2012, talous on elpynyt lievästi keväästä 2013 alkaen. Myös työttömyys kasvoi merkittävästi vuoteen 2013 asti, mutta kääntyi laskuun vuonna 2014, jolloin Portugalin talous alkoi vihdoin elpyä. BKT:n kasvu on pitkälti ylittänyt tuotannon potentiaalisen kasvun vuodesta 2014 alkaen, ja tämän tilanteen odotetaan jatkuvan vuonna 2016. Komission kevään 2016 talousennusteen mukaan BKT:n arvioidaan kasvavan edelleen 1,5 prosenttia vuonna 2016 ja 1,7 prosenttia vuonna 2017. Näin ollen 21 päivänä kesäkuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen kattamalla ajanjaksolla (2013–2015) ei ole ollut vakavaa taloudellista taantumaa.

— Vuosina 2013–2015 ei ole myöskään ollut epätavallista hallituksen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolista tapahtumaa, jolla olisi ollut merkittävää vaikutusta julkiseen talouteen.

(7) Näin ollen ei ole sellaista poikkeuksellista taloudellista tilannetta, jonka johdosta olisi syytä alentaa sakon määrää.

([1]) EUVL L 306, 23.11.2011, s. 1.
([2]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

(8) Portugali toimitti 18 päivänä heinäkuuta 2016 komissiolle perustellun pyynnön, jossa se pyysi suosittamaan, että neuvosto vahvistaisi sakon määräksi nollan. Pyyntönsä tueksi Portugali esitti seuraavat perustelut:

Portugali muistuttaa äskettäisen talouden sopeutusohjelman aikana toteutetuista merkittävistä julkisen talouden vakauttamistoimista ja rakenneuudistuksista. Se vahvistaa myös sitoutuneensa vahvasti korjaamaan liiallisen alijäämän vuonna 2016 sekä toteuttamaan tarvittaessa toimenpiteitä julkisen talouden poikkeamien korjaamiseksi ja toteuttamaan julkisen talouden sopeuttamistoimia vuonna 2017 neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 antaman finanssipoliittisen maakohtaisen suosituksen mukaisesti. Portugali katsoo, että seuraamusten soveltaminen haittaisi liiallisen alijäämän korjaamiseen tähtäävien julkisen talouden tavoitteiden saavuttamista tänä vuonna. Se viittaa myös talouspoliittisiin sitoumuksiin erityisesti siltä osin kuin on kyse rahoitusjärjestelmän vakautuksesta ja vuoden 2016 kansalliseen uudistusohjelmaan sisältyvistä toimenpiteistä. Lisäksi Portugali katsoo, että seuraamukset olisivat epäasianmukaisia nykyisessä eurooppalaisessa ja kansainvälisessä ympäristössä, erityisesti kun otetaan huomioon merkittävät epävarmuustekijät, jotka johtuvat Yhdistyneen kuningaskunnan EU-jäsenyydestä järjestetyn kansanäänestyksen tuloksesta.

(9) Edellä mainittujen väitteiden arvioinnin perusteella voidaan päätellä seuraavaa.

(10) Vaikka Portugali ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi neuvoston 21 päivänä kesäkuuta 2013 antaman suosituksen mukaisesti, julkisen talouden kokonaissopeutus vuosina 2010–2014 oli todellakin erittäin huomattava. Julkisen talouden alijäämä ilman kertaluonteisia toimenpiteitä supistui yli 5 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä oli seurausta rakenteellisen rahoitusaseman kohenemisesta yli 6 prosentilla. Tämä kehitys pysähtyi kuitenkin talousohjelman päättymisen jälkeen, kuten 12 päivänä heinäkuuta 2016 annetussa neuvoston päätöksessä todettiin. Julkisen talouden sopeuttamiseen on liittynyt kattava joukko rakenneuudistuksia, joilla sopeutusohjelma saatettiin menestyksekkäästi päätökseen kesäkuussa 2014 ja jotka luovat perustan vakaammalle talouden elpymiselle. Merkittäviä haasteita on vielä jäljellä, sillä mittava yksityisen ja julkisen velan taso rasittaa edelleen taloutta ja korkea työttömyysaste vaikeuttaa talouden sopeutusta.

(11) Portugalin viranomaisten sitoumus korjata liiallinen alijäämä vuonna 2016 ja noudattaa finanssipoliittista maakohtaista suositusta vuonna 2017 on merkittävä osoitus siitä, että hallitus aikoo noudattaa vakaus- ja kasvusopimusta. Vuoden 2016 osalta hallitus toistaa euroryhmässä 11 päivänä helmikuuta 2016 esittämänsä sitoumuksen toteuttaa tarvittaessa julkisen talouden toimenpiteitä, joilla korjataan mahdolliset poikkeamat talousarvion toteuttamisesta. Hallitus sitoutuu vakausohjelman mukaisesti pitämään edelleen jäädytettyinä tietyt määrärahat, jotka ovat 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Heinäkuun 18 päivänä 2016 toimitetun perustellun pyynnön liitteessä annetaan lisätietoja siitä, miten näitä määrärahoja voidaan käyttää, mikä lisää sen sitoumuksen uskottavuutta, että määrärahoja ei käytetä niin kauan kuin niiden jäädyttäminen on tarpeen. Ensinnäkin liitteestä selviää, että määrärahat on varattu julkisille laitoksille, joiden rahoitusta on jo lisätty vuoteen 2015 verrattuna; näin ollen ne eivät voi myöhemmin pyytää lisärahoitusta. Toiseksi, käyttääkseen näitä määrärahoja julkishallinnon yksikön on esitettävä lupa, joka edellyttää valtiovarainministerin nimenomaista hyväksyntää. Lisäksi nämä määrärahat tulevat jo budjetoitujen määrärahojen ja varantojen lisäksi, joille on myös saatava hyväksyntä.

(12) Siltä osin kuin on kyse liiallisen alijäämän pysyvästä korjaamisesta ja erityisesti vuoden 2017 talousarviosta, 18 päivänä heinäkuuta 2016 toimitetussa perustellussa pyynnössä viitataan lähinnä tulevaan alustavaan talousarviosuunnitelmaan, joka toimitetaan lokakuussa 2016, ja sitoudutaan noudattamaan finanssipoliittista maakohtaista suositusta, jonka mukaan rakenteellisen sopeutuksen on oltava vähintään 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tämä on parannus verrattuna vakausohjelmassa vuodeksi 2017 vahvistettuun rakenteelliseen sopeutukseen, joka on vain 0,35 prosenttia suhteessa BKT:hen, mutta erityiset sopeuttamistoimenpiteet on vielä määritettävä.

(13) Siltä osin kuin on kyse väitetystä seuraamusten haitallisesta vaikutuksesta liiallisen alijäämän korjaamiseen vuonna 2016, sakon määrä on rajattu asetuksen (EU) N:o 1173/2011 6 artiklan 1 kohdassa 0,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen, eli määrä on tarpeeksi pieni liiallisen alijäämän korjaamisen kannalta. Lisäksi mahdollisella sakolla ei olisi vaikutusta rakenteellisen rahoitusaseman vaihteluun.

(14) Sitoumus jatkaa rakenteellisia uudistuksia keskeisillä talouspolitiikan aloilla samoin kuin pankkijärjestelmän vakauttamiseen tähtääviä toimenpiteitä on tervetullut, koska ne ovat myös osa Portugalille osoitettuja maakohtaisia suosituksia. Muut vuodeksi 2016 ja sen jälkeiselle ajalle suunnitellut rakenneuudistukset, kuten ne, joilla pyritään parantamaan liiketoimintaympäristöä tai korjaamaan yritysten pääomavajetta, eivät olennaisesti poikkea niistä, jotka esitettiin jo vuoden 2016 kansallisessa uudistusohjelmassa. Vaikka nämä uudistukset ovat periaatteessa asianmukaisia, niihin liittyy kuitenkin täytäntöönpanoriskejä. Lopuksi 18 päivänä heinäkuuta 2016 toimitetun perustellun pyynnön liitteessä viitataan nimenomaisesti tarpeeseen laatia ohjelma järjestämättömien lainojen vähentämiseksi.

(15) Siltä osin kuin on kyse päätöksen asianmukaisuudesta nykyisessä eurooppalaisessa ja kansainvälisessä ympäristössä, neuvosto on täysin tietoinen epävarmuuden lisääntymisestä tämänhetkisessä tilanteessa, erityisesti kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan unionin jäsenyydestä järjestetyn kansanäänestyksen tulos.

(16) Kun otetaan huomioon Portugalin 18 päivänä heinäkuuta 2016 toimittama perusteltu pyyntö ja edellä esitetyt kohdat, erityisesti talouden sopeutusohjelman aikana toteutetut julkisen talouden sopeutustoimet, joihin liittyi kattava joukko rakenneuudistuksia, sekä i) sitoumus hyväksyä tarvittaessa julkisen talouden toimenpiteitä, joilla korjataan mahdolliset poikkeamat talousarvion toteuttamisesta vuonna 2016, ii) sitoumus toteuttaa rakenteellista lisäsopeutusta (0,25 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017, kun huhtikuun 2016 vakausohjelmassa esitetty sopeutus oli 0,35 prosenttia), ja iii) sitoumus toteuttaa nykyiset haasteet huomioon ottaen keskeisillä aloilla rakenneuudistuksia, mukaan lukien toimenpiteet pankkijärjestelmän vakauttamiseksi, Portugalin esittämät perustelut antavat syyn peruuttaa sakko, jonka määrä on 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

*1 artikla*

Peruutetaan sakko, joka on 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen ja joka määrättäisiin Portugalille, koska se ei ole toteuttanut tuloksellisia toimia neuvoston 21 päivänä kesäkuuta 2013 antaman suosituksen perusteella.

*2 artikla*

Tämä päätös osoitetaan Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 9 päivänä elokuuta 2016.

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*
M. LAJČÁK